

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

16 – 2006 Živa stoka

AGRARNI MARKETIŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

13. jun 2006. Vol. 1, Broj 16

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore

www.minpolj.vlada.cg.yu

Cijene na stočnim pijacama	2
Pregled cijena žive stoke	3-7
Objekti u govedarstvu	8-9

Cijene na stočnim pijacama

Tokom predhodne nedjelje primijećen je lagani pad i porast cijena za određeni broj vrsta i kategorija stoke. Pad je primjetan kod slijedećih kategorija: junad (do 300 kg simental), junad (preko 300 kg simental), krave za klanje (melezi), prasad, jag-njad, šilježad. Prast cijene je primjetan kod slijedećih kategorija: telad (melezi), junad (do 300 kg melezi) i priplodne junice (simental).

U predhodnim biltenima cijene ovaca i koza su prikazivane po kilogramu žive mjere. Od ovog broja su uvedene dvije kategorije ovih vrsta i to: kategorija priplodnih grla (cijena izražena po grlu) i kategorija za klanje (cijena izražena po kilogramu).

Pijaca u Baru nije održana a cijene su uzete od prodaje na farmama.

U Nikšiću i Beranama cijene su se uglavnom zadržale na predhodnom nivou a ponuda je bila relativno dobra.

Ponuda na pijaci u Pljevljima je i dalje slaba.

Na pijaci u Podgorici ponuda je dobra a posebno se ističe ponuda junadi simentalne rase, kako po broju tako i po kvalitetu.

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 7 - 13. 6. 2006. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke RCG

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.70 (2.60-2.70)	2.70 (2.20-2.80)	~	2.50 (2.50-2.60)	2.60 (2.50-2.60)	2.63 (2.45-2.68)
2	Telad 80-160 kg kg	2.80 (2.60-2.90)	2.70 (2.60-2.70)	2.60 (2.20-2.70)	2.85 (2.70-3.00)	2.50 (2.40-2.60)	3.00 (2.90-3.00)	2.74 (2.57-2.82)
3	Junad do 300 kg SIM kg	~	~	~	~	1.60 (1.40-1.70)	2.30 (2.20-2.30)	1.95 (1.80-2.00)
4	Junad do 300 kg kg	~	~	1.60 (1.50-1.70)	2.00 (1.80-2.20)	~	2.30 (2.20-2.40)	1.97 (1.83-2.10)
5	Junad preko 300 kg kg	~	~	1.50 (1.50-1.60)	1.65 (1.55-1.70)	~	~	1.58 (1.53-1.65)
6	Krave za klanje SIM kg	~	1.00 (0.80-1.00)	~	1.00 (1.10-0.90)	~	~	1.00 (0.95-0.95)
7	Krave za klanje kg	0.90 (0.80-0.90)	0.90 (0.80-1.00)	1.00 (0.90-1.10)	0.80 (0.60-0.90)	~	1.00 (0.80-1.20)	0.92 (0.78-1.02)
8	Prasad kg	~	2.80 (2.70-2.80)	3.00 (3.20-2.70)	2.80 (2.60-3.50)	~	3.00 (2.90-3.10)	2.90 (2.85-3.03)
9	Jagnjad kg	2.80 (2.70-2.90)	2.40 (2.40-2.40)	2.30 (2.00-2.40)	2.85 (2.70-3.00)	2.50 (2.40-2.60)	2.60 (2.50-2.60)	2.58 (2.45-2.65)
10	Šilježad kg	~	~	~	~	~	2.20 (2.20-2.20)	2.20 (2.20-2.20)
11	Ovce za klanje kg	~	2.00 (1.80-2.00)	~	1.65 (1.55-1.75)	~	2.40 (2.00-2.40)	2.02 (1.78-2.05)
12	Ovnovi kg	~	~	~	2.00 (2.00-2.00)	~	2.40 (2.20-2.60)	2.20 (2.10-2.30)
13	Jarad kg	3.00 (2.80-3.00)	~	~	~	~	3.00 (3.00-3.20)	3.00 (2.90-3.10)
14	Priplodne ovce grlo	~	120.00 (110.00- 140.00)	130.00 (120.00- 140.00)	~	~	100.00 (100.00- 100.00)	116.67 (110.00- 126.67)
15	Priplodne koze grlo	70.00 (65.00- 75.00)	~	~	~	~	80.00 (60.00-80.00)	75.00 (62.50- 77.50)
16	Priplodne junice SIM grlo	~	~	~	1,000.00 (800.00- 1,100.00)	~	~	1,000.00 (800.00- 1,100.00)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
17	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,000.00 (800.00-1,200.00)	~	~	1,000.00 (800.00-1,200.00)
18	Priplodne junice Smeđa grlo	~	900.00 (800.00-900.00)	700.00 (600.00-800.00)	~	~	~	800.00 (700.00-850.00)
19	Priplodne junice Melez grlo	~	~	600.00 (500.00-700.00)	~	~	~	600.00 (500.00-700.00)
20	Priplodne krave HF grlo	760.00 (760.00-760.00)	~	800.00 (600.00-1,000.00)	1,100.00 (900.00-1,200.00)	~	1,200.00 (600.00-1,200.00)	965.00 (715.00-1,040.00)
21	Priplodne krave Smeđa grlo	~	900.00 (700.00-1,000.00)	800.00 (700.00-900.00)	~	~	~	850.00 (700.00-950.00)
22	Priplodne krave Melez grlo	~	800.00 (550.00-800.00)	700.00 (600.00-800.00)	650.00 (400.00-700.00)	~	850.00 (600.00-900.00)	750.00 (537.50-800.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Prikaz cijena (kn/kg) za grupu proizvoda - stoka,meso i prerađevine-stočni sajam

Prices for product group
u razdoblju od 29-05-2006 do 04-06-2006
(22.tj.2006.god)

uspoređeno s razdobljem od 15-05-2006 do 21-05-
2006 (20.tj.2006.god)

Hrvatska		Regija	Podatak
Proizvod	Tip	Cijena	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	1.Min	20.00	0.00
	2.Max	30.00	0.00
	Prosjek	23.28	-0.07
tele holstajn (80-160kg)-calf .	1.Min	20.00	0.00
	2.Max	22.00	1.00
	Prosjek	21.28	0.53
junica simental (za klanje)-heifer .	1.Min	10.00	0.00
	2.Max	13.00	-0.50
	Prosjek	11.60	-0.29
junica holstajn (za klanje)-heifer .	1.Min	10.00	1.00
	2.Max	11.00	1.00
	Prosjek	10.15	0.40
bik simental (>450kg)-beef .	1.Min	12.00	0.00
	2.Max	15.00	-1.00
	Prosjek	12.72	-0.10
bik holstajn (>450 kg)-beef .	1.Min	11.00	0.00
	2.Max	11.00	0.00
	Prosjek	11.00	0.00
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	1.Min	11.00	0.00
	2.Max	11.00	0.00
	Prosjek	11.00	0.00
krava simental (za klanje)-cow .	1.Min	4.00	0.00
	2.Max	9.00	0.00
	Prosjek	6.14	0.12
odojak (25-35 kg)-piglets .	1.Min	12.00	0.00
	2.Max	27.00	-2.00
	Prosjek	16.56	-1.04
svinja (80-120 kg)-swine .	1.Min	8.00	1.00
	2.Max	14.00	0.00
	Prosjek	9.96	-0.24
krmača (za klanje)-sow .	1.Min	5.00	0.00
	2.Max	9.00	-1.00
	Prosjek	6.68	0.01
janjad-lambs .	1.Min	18.00	0.00
	2.Max	29.00	-1.00
	Prosjek	22.53	-0.96
ovca (za klanje)-sheep .	1.Min	6.00	0.00
	2.Max	9.00	0.00
	Prosjek	7.21	0.08
jare-kid goat .	1.Min	24.00	0.00
	2.Max	29.00	-1.00
	Prosjek	25.74	-3.19

Izvor: TISUP

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

OBJEKTI U GOVEDARSTVU

Gajenje goveda zahtijeva posebne organizacione i higijenske mjere pri kojima mora da se vodi računa o fiziološkim karakteristikama goveda u različitim fazama reproduccionog procesa, proizvodnje mlijeka i tova. Govedarstvo je značajna grana stočarstva, čija proizvodnja učestvuje sa oko 50-60% u vrijednosti stočarske proizvodnje nekih evropskih zemalja. Goveda su najveći proizvođači mlijeka i mesa a takođe su značajni i njihovi sporedni proizvodi (stajsko đubrivo, koža, iznutrice i dr.).

Savremena proizvodnja u govedarstvu postavlja životinjskim organizmima maksimalne zahtjeve u odnosu na produktivnost (proizvodnja mlijeka i mesa). Intenzivna proizvodnja u govedarstvu postavlja pred savremenu nauku i praksu čitav niz novih problema i potrebu rješavanja ovih problema u odnosu na raniju ekstenzivnu proizvodnju (smještaj, higijena, ishrana i dr).

Opredjeljenje za podizanje objekata za goveda znači dugotrajnije opredjeljenje na govedarstvo. Imajući ovo u vidu pri odluci o izgradnji objekata treba voditi računa o:

1. Odabiru lokacije za objekat
2. Izgradnji i karakteristikama objekta i
3. Pravcu proizvodnje

Odabir lokacije

Pri odabiru lokacije za izgradnju objekata za goveda treba voditi računa o slijedećem:

- Veličina potrebne površine za izgradnju objekta (površina

- objekta, interne komunikacije, slobodne površine)
- Geološko-pedološke i hidrološke karakteristike terena (sastav zemljišta, nivo podzemnih voda)
- Potrebne količine vode
- Klimatsko-meteorološki uslovi (temperatura, vlažnost vazduha, padavine, vjetrovi)
- Okolni objekti (industrijski objekti i dr.)
- Epizootološki aspekti (mogućnost zaraze)

Izgradnja i karakteristike objekata

Po ukupnim troškovima u govedarstvu vrijednost objekata i opreme zauzima veoma visok procenat. Pri odluci o izgradnji objekata u govedarstvu treba voditi računa o sledećem:

- da izgradnja objekta bude što jeftinija i
- da objekti i oprema u najvećoj mjeri smanje troškove rada.

Međutim, ovo su želje ali pri izgradnji objekata u govedarstvu susrećemo se sa dosta problema pa se najteže odlučiti za izgradnju objekata u govedarstvu. Pri ovoj odluci nailazimo na dvije grupe problema koje treba usaglasiti i riješiti:

1. Objekti za govedarstvo (prije svega za krave) su specijalizovani, veći i skuplji i
2. Objekti za goveda se podižu mnogo rjeđe, najčešće samo jednom u aktivnom životu poljoprivrednika i ukoliko se pri izgradnji napravi neka greška onda ona ima negativne posledice za duži period.

Kod izgradnje objekata za goveda je dobro to što oni mogu da služe (sa malim promjenama) za sve kategorije goveda.

Osnovne karakteristike savremenih objekata za goveda možemo podijeliti u tri grupe:

1. Da obezbijede što prirodniji način gajenja (preko kretanja i uslova smještaja),
2. Da se sa što nižim investicijama obezbijedi što jeftinije građenje objekta i
3. Da rad čovjeka bude što povoljniji i što manji.

Pravci proizvodnje

U savremenom govedarstvu izdiferencirala su se dva osnovna pravca proizvodnje i to: proizvodnja mlijeka i teladi i proizvodnja mesa.

Kada govorimo o ovim pravcima objekte u govedarstvu možemo svrstati u sledeće:

- Objekti za držanje krava i to:
 - o Za vezani sistem držanja i
 - o Slobodni sistem držanja krava
- Objekti za telad i
- Objekti za tov.

Gojko Babović

Stručni saradnik u Službi za selekciju stoke